

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик**

М А Т Е Р І А Л И

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 23-24 квітня 2026 р.) 104 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Юшкевич Юлія Сергіївна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, історії та політології Одеського національного економічного університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 14 від 28 травня 2026 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

23-24 квітня 2026 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Койчева Тетяна Іванівна – в.о першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

контролювати поведінку близьких. Такі дії призводять до напруження та конфліктів. Якщо ж дати людині свободу, не тиснути і діяти спокійно, відносини стають більш гармонійними. У цьому випадку недіяння означає повагу до іншого та прийняття природного розвитку взаємин.

У сучасному інформаційному суспільстві принцип недіяння можна застосувати і до потоку інформації. Постійне прагнення реагувати на всі новини та повідомлення створює психологічне перевантаження. Іноді більш правильним рішенням є зробити паузу, не реагувати одразу, дати собі час на осмислення. Такий підхід дозволяє уникати імпульсивних рішень і зберігати внутрішній спокій.

Принцип у-вей допомагає в сучасному житті тим, що вчить: не витратити сили на надмірний контроль; діяти спокійно й усвідомлено; приймати те, що неможливо змінити; уникати зайвого стресу та метушні; знаходити природний і ефективний спосіб розв'язання проблем. У практиці це означає: менше поспіху й примусу — більше гнучкості, балансу та гармонії із собою й обставинами.

Отже, принцип недіяння у сучасному житті означає здатність діяти природно, без зайвого тиску та примусу. Він допомагає людині зберігати гармонію, ефективніше навчатися і працювати, будувати здорові стосунки та уникати стресу. У світі, де цінується швидкість і постійна активність, уміння інколи не втручатися і дозволити подіям розвиватися природно стає важливою умовою внутрішньої рівноваги та успішного життя.

Список використаних джерел

оваль С. В. Основні принципи даосизму та їх вплив на китайську культуру.

Вісник філософії. 2019. № 2. С. 45–51.

ваненко М. П. Даосизм як релігійно-філософська система Стародавнього Китаю. *Наукові записки з культурології*. 2020. № 5. С. 112–118.

3. Петренко О. Л. Принцип у-вей у даосській традиції. *Гуманітарний вісник*. 2021. № 8. С. 73–79.

Найданова Марія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 035 Філологія, Українсько-німецький інститут, Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна.

Науковий керівник: Афанасьєв Олександр, д. філос. н., професор кафедри філософії, історії та політології, Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна.

СУЧАСНІ МІФИ ТА ЇХНЯ РОЛЬ У СВІТОГЛЯДІ

У епоху цифрових технологій та глобалізації, коли наукове пізнання нібито має домінувати в усіх сферах життя, феномен міфа залишається надзвичайно актуальним. На противагу поширеній думці про те, що міфологічне мислення є пережитком минулого, сучасна культура демонструє його трансформацію та адаптацію до нових реалій. Міф не зник, а лише змінив свої форми, проникнувши в політику, медіа, технології та повсякденне життя.

Його роль у формуванні світогляду сучасної людини лише посилилася, набуваючи нових вимірів у контексті інформаційного суспільства. Сьогодні міф виконує не лише компенсаторну функцію, заповнюючи прогалини в знаннях, але й стає потужним інструментом конструювання соціальної реальності, впливаючи на колективну та індивідуальну свідомість.

Для глибшого розуміння природи сучасного міфу варто звернутися до філософської спадщини Мирчі Еліаде, який розглядав міф як священну історію, що розповідає про події, які відбулися в першовичні часи. У сучасному контексті ця "священна історія" набуває форми майстерно сконструйованих наративів, що претендують на істинність у соціальному, політичному чи культурному вимірах.

Важливо розрізнити міф як форму світогляду та міф як інструмент маніпуляції. У першому випадку міф виконує позитивну функцію, надаючи людині психологічну опору в складному сучасному світі, допомагаючи структурувати хаотичний досвід. У другому випадку міф стає знаряддям впливу на масову свідомість, створюючи спотворену картину реальності, що служить інтересам певних соціальних груп. Ця двозначність міфу робить його вивчення особливо актуальним для філософії та соціальних наук.

Однією з найбільш впливових форм сучасної міфотворчості є політичний міф. Він виконує функцію консолідації суспільства навколо певних ідей та цінностей, пропонуючи спрощену, але емоційно переконливу картину світу. Політичні міфи часто будуються на бінарних опозиціях: "ми" проти "вони", "добро" проти "зла", "прогрес" проти "реакції". Наприклад, міф про "націо-месію" або "особливий шлях розвитку" створює почуття історичної винятковості та спільної долі. У тоталітарних режимах політичні міфи досягають особливої складності та всеосяжності, формуючи альтернативну реальність, що повністю підпорядковує собі індивідуальну свідомість. Проте й у демократичних суспільствах політичні міфи відіграють важливу роль, впливаючи на виборчі процеси, формування громадської думки та легітимацію влади.

Особливе місце серед політичних міфів займають історичні міфи, що переосмислюють минуле у вигідному для сучасних політичних сил ключі. Ці міфи створюють певну версію історії, що служить обґрунтуванню поточного стану речей або майбутніх політичних цілей. Міфізація історичних подій, створення культу національних героїв, переосмислення трагічних сторінок минулого — усі ці явища є проявами політичного міфотворення. Такі міфи часто стають об'єктом політичних маніпуляцій, оскільки вони апелюють до глибоких емоційних пластів свідомості, пов'язаних з почуттям національної ідентичності та історичної пам'яті.

прогрес став родовищем для нових форм міфологічного мислення. Міф про всемогутність техніки, що здатна вирішити всі проблеми людства, набуває особливої популярності в епоху штучного інтелекту та біотехнологій. Цей міф має глибокі історичні корені, пов'язані з ідеєю прогресу, але сьогодні він набуває нових відтінків. Віра в те, що технології самі по собі здатні забезпечити щастя та процвітання, ігнорує складні соціальні, етичні та психологічні аспекти розвитку

Іншим популярним технологічним міфом є уявлення про віртуальну реальність як про "кращий" світ, альтернативний реальності фізичній. Цей міф відтворює архаїчні уявлення про потойбічний світ, пропонуючи ілюзорну свободу від обмежень матеріального буття. Цікавим явищем сучасності став міф про нейтральність технологій. Багато людей схильні вважати, що технології є лише інструментами, позбавленими ціннісного навантаження. Однак, як доводять сучасні дослідження, технології ніколи не були нейтральними — вони завжди несуть у собі певні цінності, світоглядні установки та соціальні відносини. Алгоритми штучного інтелекту, соціальні мережі, системи збору даних — усі вони відображають певні культурні коди та соціальні упередження. Розвінчання міфу про технологічну нейтральність є важливим завданням сучасної філософії техніки.

Мас-медіа та популярна культура стали потужними генераторами сучасних міфів, що формують повсякденну свідомість мільйонів людей. Ролан Барт у своїх "Міфологіях" блискуче продемонстрував, як звичайні явища культури — від реклами миючих засобів до голлівудських фільмів — набувають міфологічного виміру. Сьогодні цей процес значно посилюється завдяки соціальним мережам, які створюють ідеальне середовище для народження та поширення міфів. Міф про "успішну успішність", що пропагує ідеал безмежного споживання та соціального статусу, став домінуючою ідеологією сучасного капіталізму. Він формує систему цінностей, в якій матеріальне благополуччя виступає критерієм особистісної реалізації, затьмарюючи духовні та моральні аспекти існування. Особливу категорію становлять міфи особистісного життя, що стосуються сфери міжособистісних відносин та саморозвитку. Міф про "ідеальне кохання", створений романтичною літературою та кінематографом, формує нереалістичні очікування від стосунків, що часто призводить до розчарувань та психологічних криз. Міф про "призначення" або "життєву місію" створює тиск на особистість, змушуючи її постійно шукати унікальний шлях саморозвитку. Ці міфи, незважаючи на свою ілюзорність, відіграють важливу роль у формуванні ідентичності сучасної людини, пропонуючи моделі поведінки та системи орієнтирів.

Філософський аналіз сучасних міфів відкриває їхню глибинну зв'язність з архетипічними структурами колективного несвідомого, про які писав Карл Густав Юнг. Навіть найсучасніші міфологічні конструкції ґрунтуються на вікових архетипах — героя, рятівника, ворога, апокаліпсису. Це підтверджує тезу про те, що міфологічне мислення є невід'ємною властивістю людської психіки, що не може бути повністю подолане раціональним мисленням. Архетипи виступають своєрідними матрицями, що наповнюються актуальним соціальним змістом, забезпечуючи міфам психологічну глибину та емоційну переконливість.

У контексті формування сучасного світогляду міфи виконують кілька ключових функцій. По-перше, вони забезпечують онтологічну безпеку, створюючи впорядковану картину світу в умовах хаосу та невизначеності. По-друге, міфи виконують ідентифікаційну функцію, допомагаючи людині визначити своє місце в соціальному просторі. По-третє, вони мають аксіологічне значення, встановлюючи систему цінностей та орієнтирів. По-

четверте, міфи виконують комунікативну функцію, забезпечуючи спільну мову та символи для членів суспільства. Ці функції роблять міф не просто ілюзією, а необхідним компонентом соціальної та психологічної реальності.

Проте не слід забувати про небезпеки, пов'язані з міфологічним мисленням. Коли міф повністю заміщує критичне мислення, він може стати основою для маніпуляції та тоталітарних практик. Тому важливим завданням сучасної освіти та філософії є розвиток здатності до критичного аналізу міфологічних структур, що оточують людину. Це не означає повну відмову від міфу — така відмова була б психологічно неможливою та культурно шкідливою. Мова йде про те, щоб навчитися розпізнавати міфологічні механізми та усвідомлено ставитися до їхнього впливу.

Сучасна філософія пропонує різні підходи до проблеми міфу. Критична теорія Франкфуртської школи аналізує міф як інструмент ідеологічного панування. Постмодерністська філософія розглядає міф як один із багатьох дискурсів, що конкурують за право на істину. Феноменологія досліджує міф як спосіб переживання світу. Кожен з цих підходів розкриває різні аспекти феномену міфу, що свідчить про його складну та багатогранну природу.

У висновку варто зазначити, що сучасні міфи являють собою складний синтез традиційних міфологічних структур та новітніх технологій їх поширення. Вони продовжують відігравати ключову роль у формуванні світогляду, поєднуючи в собі вікові архетипи з актуальним соціальним змістом. Розуміння природи сучасних міфів та механізмів їх впливу є необхідною умовою формування критичного світогляду, здатного протистояти маніпуляціям та ілюзіям. У цьому сенсі філософська рефлексія над феноменом міфу залишається важливим інструментом самопізнання та самовизначення людини в складному сучасному світі. Сучасна людина опинилася в унікальній ситуації: з одного боку, вона прагне раціонального пізнання світу, з іншого — не може повністю відмовитися від міфологічного мислення. Ця діалектика раціонального та міфологічного становить одну з найважливіших рис сучасної культури. Майбутнє людства залежатиме від того, наскільки вдало воно зможе вирішити це протиріччя, знайшовши баланс між критичним мисленням та міфологічною творчістю.

Список використаної літератури

- 1 Барт Р. Міфології / Ролан Барт; [пер. з фр.]. — Київ : Грані-Т, 2009. — 167 с.
- 2 Еліаде М. Аспекти міфу / Мирча Еліаде; [пер. з фр.]. — Київ : Видавництво Українського Католицького Університету, 2020. — 280 с.
- 3 Кремінь В. Г. Філософія міфу та міфологія філософії: культурно-історичний дискурс: монографія / В. Г. Кремінь. — Київ : Академвидав, 2020. — 486 с.
- 4 Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме / Карл Густав Юнг; [пер. з нім.]. — Львів : Астролябія, 2019. — 328 с.

Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Державного закладу

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	
<i>Ковра Катерина, Лісеєнко Олена</i>	41
РОЛЬ АРТЦЕНТРУ ІМЕНІ ВІРИ ХОЛОДНОЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ ОДЕСИ	
<i>Кочмар Яна, Врайт Галина Яківна</i>	43
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕНЕДЖЕРА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Лисенко Аліна Валеріївна, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	46
РОЗДУМИ ЯК ПРАЦЮЄ ПРИНЦИП НЕДІЯННЯ ДАОСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ У СУЧАСНОМУ ЖИТТІ	
<i>Найданова Марія, Афанасьєв Олександр</i>	47
СУЧАСНІ МІФИ ТА ЇХНЯ РОЛЬ У СВІТОГЛЯДІ	
<i>Наумкіна Світлана Михайлівна</i>	51
АЛГОРИТМІЧНА ЕТИКА У КОНТЕКСТІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Начев Микола Юрійович</i>	53
СІМ'Я ЯК ІНДИВІДУАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИЙ ФАКТОР СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	
<i>Okorokova Vira Viktorivna</i>	55
ADVANTAGES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) IN HIGHER EDUCATION	
<i>Остаточна Вікторія Олександрівна, Ладонько Людмила Степанівна</i>	59
КРЕАТИВНІСТЬ У ДІЇ: САМОПРОДЮСУВАННЯ ЯК ШЛЯХ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ СВОБОДИ	
<i>Пакін Семен Олександрович</i>	60
РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	
<i>Петінова Оксана, Чабан Неля</i>	63
ОСВІТА ЯК МЕХАНІЗМ КОНСТРУЮВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ У БІОТЕХНОЛОГІЧНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ	
<i>Петришин Р.А., Гоцуляк В.А.</i>	65
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ДО СУПРОВОДУ ВІЙСЬКОВИХ	
<i>Пільщіков І. С.</i>	68
ТРЕТЯ МІСІЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ФАКТОР ПОВОЄННОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ІНВЕСТИЦІЇ У ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ НАСЕ 2.1 UA У КОНТЕКСТІ UKRAINE FACILITY	
<i>Поплавська Тетяна, Пігнаста Аліна</i>	71
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ І ЛЮДЯНІСТЬ	
<i>Поплавська Тетяна, Сорочан Дмитро</i>	74
ІДЕНТИЧНІСТЬ І МУЛЬТИКУЛЬТУРНІСТЬ В ОСВІТІ:	

Збірник матеріалів

XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

«ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.:
(0482) 732-09-52